

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/25/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120203637
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5120203637.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: A. B. C., nar. X.XX.XXXX, bytom D. XXXX/X, D. - E., právne zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Michal Krnáč, s.r.o., so sídlom Vojtecha Tvrdeho 793/21, Žilina, proti žalovanej: C. F., nar. X.X.XXXX, bytom G. XXX/XX, D., právne zastúpená JUDr. Miroslavom Ivanovičom, advokátom so sídlom Grösslingova 45, Bratislava, o zaplatenie 16.075,56 EUR s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 7C/24/2020-333 zo dňa 11.12.2024, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie ostáva nedotknutým vo výroku I. o zastavení konania.

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje vo výroku II. o trovách konania.

Strany sporu n e m a j ú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) zastavil konanie pri aplikácii § 144, § 145 ods. 1, 2 a § 146 ods. 1 CSP s ohľadom na dispozičný právny úkon žalobcu – späťvzatie žaloby. Dodal, že súhlas žalovanej so späťvzatím nebol potrebný, nakoľko k späťvzatiu došlo pred začatím predbežného prejednávania sporu, resp. pojednávania.

2. Nadväzne súd prvej inštancie s použitím § 256 ods. 1 a 2 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu. Konštatoval, že nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania v zmysle § 257 CSP. Tým, že žalobca zobral žalobu proti žalovanej späť, nesie procesné zavinenie na zastavení konania, z ktorého dôvodu žalovaná má nárok na náhradu trov voči žalobcovi v celom rozsahu.

3. Proti tomuto uzneseniu, čo do výroku o trovách konania, podal odvolanie žalobca a domáhal sa jeho zmeny v podobe nepriznania náhrady trov žiadnej zo sporových strán.

4. Namietal, že podanou žalobou sa domáhal voči žalovanej zaplatenia žalovanej sumy z dôvodu, že v čase podania žaloby bol v zmysle faktického ako aj právneho stavu vlastníkom sporného bytu, ktorý užíva žalovaná, pričom za jeho užívanie neposkytovala žalobcovi ako t. č. evidovanému vlastníkovi žiadne protiplnenie titulom užívania jeho veci – nájomné.

5. V dôsledku rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo/1/2023 zo dňa 7.5.2024 už žalobcovi nesvedčí vlastnícke právo k predmetnému bytu (ktorého užívateľom je žalovaná), preto žalobca zobral svoju žalobu v celom rozsahu späť. V podanom späťvzatií súčasne uviedol skutočnosti, ktoré nesporne predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by ani jednej zo sporových strán súd nemal priznať nárok na náhradu trov konania. Okresný súd však nevzhladol žiadne dôvody hodné osobitného

zreteľa, pre ktoré by ani jednej zo sporových strán nemal priznať nárok na náhradu trov konania v zmysle ust. § 257 CSP.

6. Odvolateľ argumentoval, že na Okresnom súde Žilina sú vedené aj iné konania, v rámci ktorých sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia voči užívateľom bytov, ku ktorým mu svedčalo vlastnícke právo pred vydaním označeného rozsudku Najvyššieho súdu SR, nakoľko aj títo iní užívatelia bytov, vlastníctvo ktorých žalobcovi vyplývalo v zmysle zápisu v katastri nehnuteľností, neuhrádzali žalobcovi ani nikomu inému žiadne protiplnenie za užívanie týchto bytov. V rámci konania vedeného pod sp. zn. 13C/15/2020 žalobca v nadväznosti na spomínané rozhodnutia, ktorými bola určená neplatnosť kúpnej zmluvy, podal návrh na zmenu v osobe žalobcu, a to na osobu správcu konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti ŽELSTAV, A-Z, spol. s r.o., Štefánikova 15, Bratislava, IČO: 31 328 750, avšak tento návrh bol rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 13C/15/2020-263 zo dňa 15.10.2024 zamietnutý a následne pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd zamietol aj žalobu žalobcu. Práve z dôvodu právneho názoru vysloveného v uvedenom rozsudku sa žalobca rozhodol späťvziať aj žalobu, ktorá bola predmetom tohto konania.

7. Berúc do úvahy všetky okolnosti danej veci, teda najmä skutočnosť, že žalobcovi svedčalo po viac ako 20 rokov vlastnícke právo k bytu, ktorý žalovaná užívala a stále užíva, hoci za toto užívanie neuhrádzala žalobcovi ani inej osobe žiadne protiplnenie titulom užívania cudzej veci, zo spôsobu, ako následne súd rozhodol vo vzťahu k povinnosti žalobcu znášať trovy konania je podľa žalobcu zrejmé, že súd nedôvodne a nespravodlivo odignoroval okolnosti a skutočnosti, pre ktoré žalobca predmetné konanie vôbec inicioval a za akých následne došlo aj k zrušeniu jeho právneho titulu (vlastníckeho práva) k dotknutému bytu.

8. Zároveň odvolateľ v tejto spojitosti poukázal na skutočnosť, že v priebehu konania boli vydané aj rozhodnutia, ktoré platnosť príslušnej kúpnej zmluvy (a tým aj vlastnícke právo žalobcu k príslušnému bytu) naopak konšatovali.

9. Okrem toho, za obdobie, kedy žalobcovi svedčalo vlastnícke právo k predmetnému bytu, si žalobca vždy plnil všetky povinnosti a záväzky (finančné aj iné), ktoré ako evidovaný vlastník tohto bytu bol povinný plniť, čo predstavuje v súčte nie nezanedbateľnú hodnotu, návratnosť ktorej je otázna. Žalovaná počas tohto obdobia napriek tomu, že byt užívala, žalobcovi žiadne protiplnenie (ako kompenzáciu nákladov vynakladaných na byt žalobcom) neposkytovala.

10. Podľa žalobcu ani predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, nevyvrátili skutočnosť, že žalovaná príslušný byt skutočne užíva bez toho, aby bola jeho vlastníkom a súčasne bez toho, aby za toto užívanie cudzej veci uhrádzala nájomné, resp. poskytovala oprávnenej osobe akékoľvek plnenie titulom užívania cudzej veci – žalovaná pritom odmietala takéto úhrady poukazovať žalobcovi ako t. č. vlastníkovi daného bytu v zmysle zápisu v katastri nehnuteľností, no zároveň takéto plnenie neposkytovala celú dobu ani správcovi konkurznej podstaty úpadcu ŽELSTAV, A-Z, spol. s r.o., Štefánikova 15, Bratislava, IČO: 31 328 750, hoci nárok žalobcu namietala práve tvrdením, že žalobcovi vlastníctvo k tomuto bytu nesvedčí, z čoho vyplýva, že za vlastníka stále považovala úpadcu, a preto bola povinná takéto plnenie poskytovať správcovi konkurznej podstaty, no ani túto povinnosť si neplnila.

11. S ohľadom na uvedené mal odvolateľ za to, že v otázke posudzovania nároku na náhradu trov konania mal súd prihliadnuť na (i) postoj a správanie sa žalovanej k (ne)plneniu si jej povinnosti uhrádzať za užívanie cudzej veci primeranú odplatu, k čomu tento dlhodobo odmietala pristúpiť, čím je bez akýchkoľvek pochybností možné toto konanie žalovanej označiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi a taktiež aj na (ii) skutočnosť, že žalobca sa predmetného nároku uplatneného danou žalobou domáhal s poukazom na t. č. v jeho prospech svedčiaci zápis vlastníckeho práva k bytu obývanom žalovanou, kedy žalobca titulom tohto zápisu vlastníckeho práva vynakladal nemalé náklady spojené s vlastníctvom tohto bytu (náklady za správu bytového domu, daňové povinnosti a pod.), kedy žalovaná tento byt bez poskytovania primeraného protiplnenia dlhé roky užívala.

12. Záverom žalobca poukázal na fakt, že daný byt patrí do konkurznej podstaty úpadcu ŽELSTAV, A-Z, spol. s r.o., a rovnako aj v tomto konaní uplatňovaný nárok je súčasťou tejto konkurznej podstaty, preto je podanie predmetnej žaloby nutné posudzovať aj ako konanie žalobcu so starostlivosťou riadneho hospodára, a to vo vzťahu k nespornému fakt, že na strane žalovanej dochádzalo a stále dochádza k bezdôvodnému obohacovaniu sa voči vlastníkovi daného bytu.

13. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

14. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa

§ 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v napadnutom výroku II. v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V nenapadnutom výroku I. ostalo uznesenie okresného súdu nedotknuté.

15. Právna teória a súdna prax sú zajedno v tom, že procesné zavinenie za zastavenie konania podľa § 256 ods. 1 CSP je potrebné hodnotiť výlučne z procesného hľadiska, čo znamená, že rozhodujúcimi skutočnosťami pre posúdenie zodpovednosti za zastavenie konania sú tie, ktoré vznikli po začatí konania a majú procesný základ. Zároveň platí, že zavinenie je možné interpretovať v zmysle príčinnej súvislosti, v ktorej príčinou je správanie strany sporu a následkom ukončenie konania zastavujúcim uznesením.

16. Rozvinúc opísané, ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách skúmať procesnú zodpovednosť za daný výsledok sporu na oboch procesných stranách, teda na strane žalobcu, ako aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca žalobu musel vziať späť pre správanie žalovaného, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Rozhodujúcou z hľadiska procesného zavinenia zastavenia konania pri späťvzatí žaloby je preto len skutočnosť, že žalovaný plnil to, čoho sa žalobca domáhal a že len z toho dôvodu vzal žalobca žalobu späť (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s. 933). Ak by žalobca žalobu vzal späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda ak nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, v takom prípade znáša (nahradí) trovy žalovaného žalobca.

17. V okolnostiach posudzovanej veci bol procesný úkon žalobcu reakciou/odpoveďou výlučne a len na jeho neúspech v inom konaní o určenie vlastníckeho práva za byt, vo vzťahu ku ktorému sa (žalobca) domáha plnenia (nájomného) v predmetom/tomto konaní.

18. Tým je bez ďalšieho vylúčená eventualita, že k späťvzatí žaloby došlo pre správanie žalovanej, ktorá (eventualita) by mohla zakladať procesné zavinenie žalovanej (a tomu zodpovedajúci nárok žalobcu na náhradu trov). Žalovaná sa totiž, po podaní žaloby, nesprávala tak, ako žalobca požadoval, naopak, uplatnený nárok (vrátane vlastníckeho práva žalobcu) v celom rozsahu a od počiatku popierala.

19. Pokiaľ sa žalobca následne domáha posúdenia širších okolností prípadu ako dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov žalovanej strane, takýto postup je vo všeobecnosti prípustný/možný (a normovaný v rámci § 257 CSP).

20. Odvolací súd však, v zhode s názorom súdu prvej inštancie, nevzhliadol v konkrétnostiach súdnej veci okolnosti tak výnimočného charakteru, ktoré by odôvodnili odklon od všeobecného princípu (procesného zavinenia) určujúceho pri dispozícii so žalobou. Práve (kľúčová) okolnosť vlastníctva (ako prejudiciálna otázka) bytu, resp. bytového domu, totiž bola medzi sporovými stranami dlhodobá (pred začatím tohto konania) problematická, pričom Okresný súd Žilina už rozsudkom z 2.10.2002 a nadväzne Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 1.7.2004 vyslovil absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy zakladajúcej vlastníctvo žalobcu. Označený rozsudok síce bol následne zrušený (rozsudkom NS SR z 26.2.2016), uvedené však len ilustruje mieru spornosti otázky vlastníckeho práva, od ktorého žalobca svoj nárok odvodzuje. A za takejto „nejasnej situácie“ žalobca uplatnil na súde nárok na bezdôvodné obohatenie, t. j. vedome podstúpil riziko (možného) procesného neúspechu v prípade, ak nepreukáže svoje východiskovo tvrdené vlastnícke právo.

21. Z uvedeného vyplýva, že ide o pomerne štandardný prípad sporu, kde sa preukázala dôvodnosť/správnosť procesnej obrany žalovanej strany. Na tom nič nemení skutočnosť, že k tomu došlo v inom, súvisiacom súdnom konaní.

22. Úplne bez právnej relevancie vo (vzájomnom) vzťahu sporových strán tohto konania ostáva argumentácia žalobcu o „konaní starostlivého hospodára“ majúcom sa týkať konkurznej podstaty tretej osoby. Žalovaná tiež v konaní preukázala, že pravidelne uhrádzala náklady spojené s užívaním bytu správcovi bytového domu. Nemožno preto konštatovať neplnenie si tejto základnej povinnosti nájomcu.

23. Opísané vo svojom súhrne viedlo odvolací súd k záveru o vecnej správnosti napadnutého výroku.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že strany nemajú nárok na ich náhradu. Odvolateľ – žalobca nebol v tomto štádiu konania úspešný, preto nemá nárok na náhradu jeho trov; naproti tomu z obsahu spisu nevyplýva v súvislosti odvolacím prieskumom vznik žiadnych trov žalovanej strane (§ 251 CSP). Takéto „jednotapové“ rozhodnutie o (celom) nároku na náhradu trov konania zodpovedá aj východiskám a záverom ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (bližšie napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

25. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.